

УДК 338.48-44(1-192)

Марія Базюкстудентка I курсу
спеціальності «Туризм»*Науковий керівник:***Андрій Голод**д. е. н., доцент,
завідувач кафедри туризму,
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ПРИКОРДОННИХ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ

В умовах поширення пандемії особливого значення набуває розвиток внутрішнього туризму, який не залежить від змін у режимі перетину кордонів з іншими державами та має важливе соціально-економічне значення. У такій ситуації актуальним стає питання пошуку нових можливостей для розвитку такої форми туризму, зокрема через освоєння нових територій. У цьому контексті цікавими є прикордонні території, які навіть у період стабільності відіграють особливу роль у туристичній діяльності. Через прикордонну зону переміщуються інтенсивні туристичні потоки, які переважно, минаючи її, рухаються до відомих туристичних центрів-дестинацій. У таких умовах перспективні туристичні об'єкти й ресурси прикордонних територій залишаються невивченими і недооціненими організаторами туризму [1].

Мета дослідження полягає в оптимізації туристичного використання прикордонних територій України шляхом формування нових дестинацій.

Ми трактуємо дестинацію як локальну територіальну одиницю – форму просторової організації туристичної діяльності на базі компактно розташованих туристичних об'єктів [2].

Така просторова форма організації туристичної діяльності має системний характер, однак, на відміну від регіональних туристичних систем та туристичного комплексу держави, характеризується порівняно простою структурою та чіткою просторовою локалізацією. Варто звернути увагу на те, що дестинації загалом можуть бути розташовані точково (на основі певного туристичного об'єкта, закладу), ареально (наприклад, морське узбережжя, гірський хребет) і лінійно (екскурсійний маршрут).

Дотримуючись системного підходу та викладених вище міркувань, вважаємо, що для того щоб бути дестинацією, певна туристична локація (місце, територія) повинна пройти 4 стадії розвитку – первинну, інформаційну, організаційну та інфраструктурну.

Однією із важливих рис дестинації є її розташування, яке може як посилювати конкурентні переваги, так і створювати проблеми для туристичного використання. Зокрема, специфічні проблеми виникають під час формування та функціонування прикордонних туристичних дестинацій.

Серед очевидних переваг таких дестинацій – близькість до кордону з іноземними державами, що зумовлює у зв'язку спрощеного режиму перетину кордону хороші можливості для формування міжнародних туристичних потоків; як правило, добре розвинена транспортна інфраструктура.

Основні проблеми формування і функціонування прикордонних туристичних дестинацій зумовлені особливим режимом території, на якій вони розташовуються створює певні складнощі для туристів. Як наслідок, наявні природні та історико-культурні ресурси й об'єкти на прикордонних територіях часто недооцінюють з погляду організації туристичних подорожей. Водночас навіть дестинації, що розташовані на територіях, які не мають спеціального режиму відвідування, опиняються за межами туристичних потоків у зв'язку зі своїм периферійним розташуванням [1].

Одним із прикладів перспективних прикордонних туристичних дестинацій є село Щеплоти Яворівського району Львівської області, яке хоча й володіє унікальним поєднанням різних видів туристичних ресурсів і об'єктів, залишається поза увагою туристів.

Проаналізувавши розташування села Щеплоти, наявні й перспективні туристично-рекреаційні ресурси та об'єкти, можемо запропонувати

формування на його базі дестинації, основними елементами якої будуть два історико-культурні екскурсійні об'єкти (залишки василіанського монастиря поруч із церквою та маєток пані Малаховської); природний рекреаційний об'єкт (Грушівське водосховище); агрооселі (від 5 будинків, в яких можуть розміщуватися одночасно до 20 туристів); пункт харчування (магазин-кафе); прилеглі лісові масиви; автомобільна дорога до пункту перетину державного кордону.

На нашу думку, можливими є два варіанти туристичного використання дестинації «Щеплоти»: екскурсія у межах культурно-пізнавального автобусного туру; стаціонарний рекреаційно-оздоровчий тур з екскурсійною програмою.

Сформований проєкт туристичної дестинації «Щеплоти» може бути перспективним для організації як в'їзного, передусім етнічного (ностальгійного, етногастрономічного), так і внутрішнього туризму, зокрема сільського, екологічного, етнічного, релігійно-паломницького, оздоровчого та хобі-туризму.

Ключові слова: прикордонні території, туристичні дестинації, конкурентні переваги.

Список використаних джерел

1. Голод А. П. Проблеми маркетингу прикордонних туристичних дестинацій / А. П. Голод, М. Б. Базюк // Маркетинг в умовах розвитку цифрових технологій : матеріали III Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (30 жовтня 2020 р). – Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2020. – С. 97–99.
2. Голод А. П. Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування : монографія. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 350 с.